

altid skulde kunne gjøre Regning herpaa; det kommer meget an paa de enkelte Bestemmelser i et saadant Forslag og Tidspunktet, hvorpaa det kommer frem. Jeg troer, at man netop i det foreliggende Lovforslag vil kunne finde en smuk og værdig Udvei til at bortrydde de i lang Tid paa dette Omraade her i Landet bestaaende Vanskeligheder, og at der derved vil være gjort et ikke ringe Skridt fremad i den Retning, som ansees for ønskelig, og det ikke blot for den paagjældende enkelte Menighed og ikke blot for de flere, der maatte kunne følge efter, men i det Hele taget fordi det netop vil have en sær Betydning, at der her er bragt frem et Spørgsmaal, som ikke vilde udeblive, og som har en saa overordentlig stor Vigtighed, nemlig Spørgsmaalet om at give Menigheden en større Indflydelse paa Kaldelsen af sin Præst. Vi skulle lade os nøie med at have givet Impulsen dertil ved denne Lov, og det er min Mening, at hvis den saa godt som eenstemmig gik igjennem, vilde derved være steet et stort Skridt fremad, langt større, end hvis det skulde lykkes efter stor Strid og Ramp at tilveiebringe Majoritet for et Forslag, om hvilket vi i Forveien vide, at Regjeringen ikke vil gaae ind derpaa.

Carlsen: Jeg skal indskrænke mig til nærmest at omtale mit Endringsforslag og de Bemærkninger, der fra Ministerens og Ordførers Side ere faldne derimod, og dernæst til at forklare, hvorfor jeg i en vis Henseende er tilbøjelig til at gaae noget videre i Indrømmelser i denne Sag end mine nærmeste Venner her i Salen. Den ærede Minister gjorde en Bemærkning i Anledning af mine Endringsforslag, som jeg ganske vist tillægger stor Vægt, og det var den, at han ikke kunde tiltræde dem, men paa den anden Side ansøgte han saadanne Grunde for, at han ikke kunde tiltræde dem, at jeg umulig kan tillægge hans Grunde den samme Vægt som hans Erklæring. Jeg skal ikke specielt fremsføre, hvilke disse Grunde vare, men jeg skal kun sige, at saavidt jeg forstod den ærede Minister, kunde det væsentligt opsummeres under den Sætning, at han ikke kunde gaae ind paa Forslagene, fordi de kunde misbruges af de theologiske Candidater, naar man medtog dem til Valg. Men det er

virkelig i mine Tanker ikke nogen Indvending mod Forslaget; thi det er den almindelige Charakter af Alt, at, hvad der kan bruges, kan ogsaa misbruges. Det kommer altsaa an paa, om der i dette Tilfælde er nogen særlig Udfigt til, at Misbrug vilde finde Sted, og det troer jeg ikke. — Hvad den ærede Ordførers Bemærkninger om Endringsforslagene angaaer, da være de, saavidt jeg kunde opfatte ham, af mere formel Natur, og jeg troer ikke, at jeg kan tillægge dem en større Vægt, end at jeg vil kunne have Haab om, hvis man gaaer ind paa Endringsforslagene, at den ærede Ordfører, der er en saa bekendt skarpsindig Jurist, i meget kort Tid vil kunde bringe dem i en saadan Overensstemmelse med Lovgivningen, som er nødvendig, for at de virkelig skulle kunne føres igjennem; jeg siger dette, ikke i Spøg, men virkelig i ramme Alvor. Jeg har altsaa ikke hørt Noget, som kunde bevæge mig til at tage mine Endringsforslag tilbage; det skulde da være den Erklæring af den ærede Minister, at han vil modsætte sig dem, og ikke indstille Loven til Sanction, hvis de blivde vedtagne; men jeg tilstaaer, at uagtet af den Vægt, jeg tillægger, hvad navnlig den sidste ærede Taler (Hall) har udtalt om Stillingen og Forslaget, saaledes som Udvalgets Fleertal vil søge at føre det igjennem, og om de Følger, det især i en vis Henseende vil have, saa troer jeg, at der dog er Betragtninger paa den modsatte Side, som veie ikke saa Lidet, og jeg vil derfor, uden her nu bestemt at udtale, hvad jeg vil gjøre til 3die Behandling, dog sige, at jeg finder det meget tvivlsomt, om jeg vil kunne gaae ind paa at stemme for Loven, dersom mit Endringsforslag forkastes. Den formelle Mangel, som kunde hæfte ved det, ville de Herrer let see, at man vil kunne rette ved 3die Behandling, saa jeg troer ikke, at der kan være nogen Hindring for at stemme for det allerede nu. Det maa erindres, at jeg kun har stillet mit Endringsforslag under den Forudsætning, at Fleertallets Forslag under Nr. 3 vedtoges. Det er en Selsølgelse, at efter den hele Stilling staaer det mig aabent at stemme for alle Mindretallets Forslag først. Jeg kan ikke godt stemme imod dem, da jeg principielt maa bilige dem. Men jeg skal forklare, hvorfor jeg